

БАТАК, ГРАД СОФИЯ: ЕДИН ФОТОРЕПОРТАЖ НА „АНАМНЕЗА“

СНИМКИ: А. Калъонски ТЕКСТ: Д. Григоров

Сред многобройните забележителности на нашата столица безспорно място заема историческата улица „Батак“. Неглижиран от властите в продължение на дълги години, днес, не без помощта на софийската община, този природно-архитектурен оазис, отново се превръща в любимо място както за столичани, тъй и за многобройните чуждестранни туристи, дошли да се насладят на красотите, предлагани от нашия град.

Улица „Батак“ е живописно разположена в пазвата на моста „Чавдар“. Простира се в рамките на едва около 300 метра, започвайки от ул. „Брод“, за да достигне, правейки красиви асиметрични извивки в направление югозапад-североизток, до спокойните води на Перловската река. Намираща се комай до самия център на столицата улицата по един неповторим начин съчетава градската урбанистика с неподправената дива природа. Ето защо е и така харесвана.

Какво да видим?

Макар и съвсем скромна като разстояние живописната улица предлага не една и две атракции. Едва стъпил на улицата, не направил и две-три крачки слисаният турист се изправя пред руините на късносоциалистическата сграда, за която археолозите изказват хипотезата, че е изпълнявала обществени функции. Бъдещите разкопки биха дали отговор на въпроса за какво точно

е служила. Този безценен исторически паметник днес се използва като фон за опазването и поддържането на самобитната наша традиция, известна като *Трупане на гуми* (вж. **сн.3**) За отбелязване е обстоятелството, че на улица „Батак” се среща една не толкова често наблюдавана разновидност на обичая, а именно гумите са подредени симетрично една върху друга, образувайки разположени почти еднотипни колони, за разлика например от небезизвестното гумено капище в квартал „Сердика”, където на площ от около 200 кв. м. те са струпани безработно.

По-нататък, след като подминава модерния сервиз с надписи на „Дженерали” (вж. **сн.4**) туристът е запленил от т.нар. *Къща с алуминиевата дограма* (вж. **сн.5**) – представителен за софийската жилищна архитектура от първата половина на изминалото столетие образец, който в момента се реставрира, запазвайки изцяло автентичния дух на фасадата.

Достигайки до пресечката на улица „Батак” с улица „Брацигово” (сн. 6) любознателните посетители се отправят към две живописни сгради, известни в справочниците като *Първата* и *Втората ромска къща* (вж. сн.7-8). Двете жилища, построени вероятно през 20-те години на миналия век, са успели да съхранят в немалка степен начина на живот от онова време, като само общинските кофи за боклук (вж. сн.9), мерцедесът с найлона в двора на *Първата ромска къща* (вж. сн.10) и синьото пластмасово гърне на покрива на *Втората ромска къща* (вж. сн. 11) ни напомнят за епохата, в която живеем. Само ще добавим, че общителните местни жители (вж. сн. 12) от *Първата ромска къща* ни обърнаха внимание върху разположеното на самата улица до дома им скално образование, върху което е поставена автомобила гума (вж. сн. 13). Според изтъкнат наш учен тук също става дума за обичай.

След *Втората ромска къща* излизате на самата *Перловска река*, където може да спрете и да си направите един укрепващ пикник (вж. сн. 14).

По обратния път ви препоръчваме да концентрирате поглед в югозападна посока. Представяме си възхищението на запалените природолюбители, които ще съзрат необезпокоявани от никога сред ливадите да се разхождат един, два, три... *фенека*. Да, именно

фенекът – този безогледно избиван в миналото заради безценната си кожа и вкусното си месо дружелюбен бозайник, днес благодарение на екологичната програма на общината отново носи радост на софиянци и особено на малчуганите. Нашият фотограф майсторски е уловил няколко от тези прекрасни животни (вж. сн. 15-18).

Кога да отидем?

Улица „Батак“ е достъпна по всяко време на годината. Все пак ние ви препоръчваме като най-подходящо време за посещения месеците май-юни, когато ще може пълноценно да се насладите на една истинска пролетна феерия от цветове, звуци и аромати. Приложените тук снимки, обаче показват, че мястото е достъпно и в зимни условия, разбира се с подходящо облекло и екипировка, като наличието на опитен водач е препоръчително.

Как да стигнем?

Към улица „Батак“ може да се стигне по най-различни маршрути. Тук ви предлагаме следния: за изходен пункт вземете площад „Левски паметник“; оттам се отправяте по бул. „Янко Сакъзов“ (бивш „Заимов“, бивш „Мадрид“) по посока бул. „Мадрид“ (бивш „Янко Сакъзов“). Достигайки, разположения в парка „Оборище“ (бивш „Заимов“) театър „София“ завийте вляво и покрай него давайте направо, докато стигнете до местността „Калното“ (използва се като паркинг), разположена между Териториална данъчна дирекция „Оборище“ и новата бензиностанция на „Петрол“; не отивайте към данъчното, тръгнете към бензиностанцията, подминете я, пресечете внимателно бул. „Ген. Данаил Николаев“ (може да да минете и изкачвайки се по моста „Чавдар“, но това ще ви забави с около 15 мин., а и слизането в зимни условия по заледените стълби не е препоръчително) и в района на сервиз „Радиал“ намерете дупката в оградата на ж.п. линията, за да излезете на самите релси. Вие вече сте съвсем близо – остава само да пресечете линията и през шубраците ето ви точно там, на ул. „Батак“! Приятна разходка !

СН. 1-2 УЛИЦА „БАТАК“ – ПОРТАТА С ТАБЕЛКАТА.

СН. 3 РУИНИТЕ И ОБИЧАЯТ ТРУПАНЕ НА ГУМИ
СН. 4 СЕРВИЗЪТ С НАДПИСИ НА „ДЖЕНЕРАЛИ“

СН. 5. КЪЩАТА С АЛУМИНИЕВАТА ДОГРАМА
СН. 6 ПЪРВА РОМСКА КЪЩА

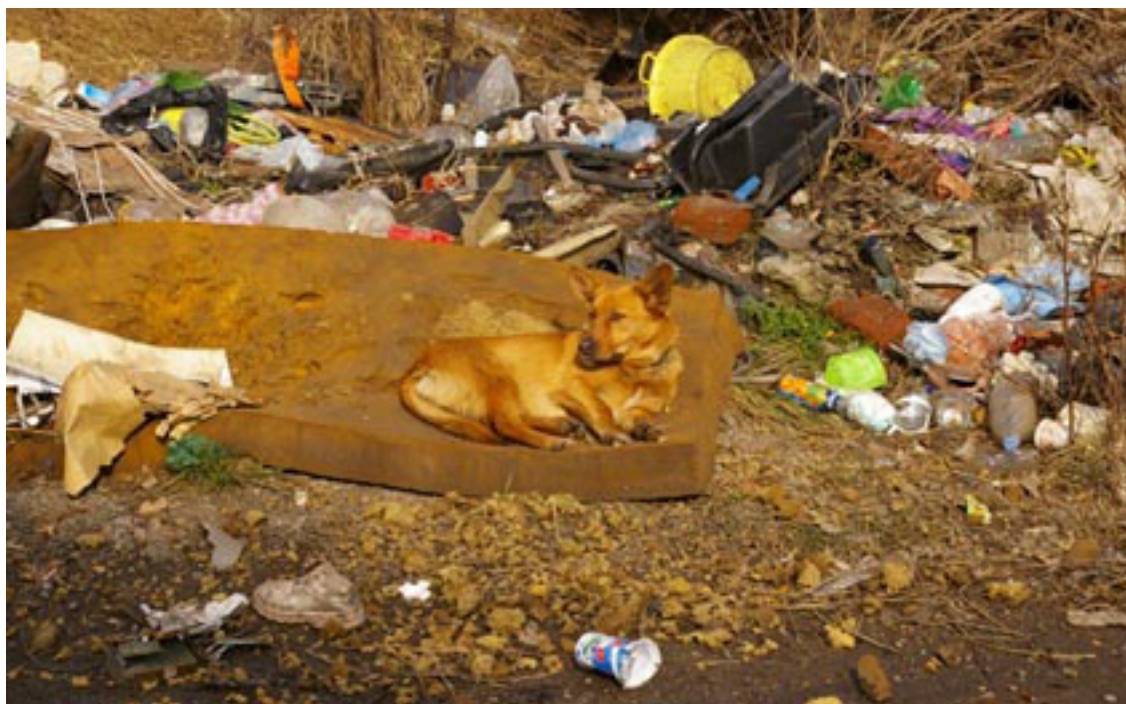

СН. 7,8. ВТОРА РОМСКА КЪЩА

**Сн. 15,16. Кротко препичащият се на слънцето
жълтокосмест фенек възхищава с красотата си.**

Сн. 19-22 С усилията на местната власт уличната настилка е придобила почти автентичния едновременен облик

Сн. 26 Общината взема мерки срещу злонамерените граждани

Сн. 28 Шипки!